

Nro. 5.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Pénteken Julius 15 ik napján
1803. ik esztendőben.*

B é t s.

Itt, egy elő kelő házból való, Lengyel születésű, a' Schröder Regimentjében szolgált, leg feljebb is 18—19 esztendő, igen nagy talentumú, hanem a' természet' ajándékait roszra fordított Kadétot akasztának fel a' Glaszin (a' vár mellett) ma reggel. Hóltáig zokogva siratta a' nyomorúlt, bűnös tselekedetét. Bánkó-tzedulák' tsinálásába avatkozott volt, a' mellyeket supán pennával rajzolt más bánkó-tzedulák után.

* * *

Hannovera, Jun. 28. dikán. Bizonyos, hogy a' Frantziák Lüneburg mellett egy tábort ormálnak. Már 25. dikben és 26. ban kezdettek

őszfe gyűlni az oda rendeltetett Batalionok. Nem lehet kételkedni, hogy az okozta ezen új rendelést, hogy az Anglus Király a' Suhlingeni Kapitulationt nem erősítette meg.

Hannovera, Junius 30-ikán. A' Lüneburg mellett őszfe gyülekező Fr. sereg, 20 ezer emberekből áll, a' kik között 4000 lovasok vannak. Ezek nem sokáig fognak itt mulatni, hanem az Albis vizén által menvén; Lauenburgba fognak beszállani. A' milyen lépésekkel ezen seregek elő felé nyomulnak, éppen olyan lépésekkel nyomul erre felé helyekbe a' Gen. Desolles vezérlése alatt Deventernél őszfe gyülekezett tartalék sereg.

Göttinga, Jul. 1-ső napján. A' Fr. sereg, siető lépésekkel nyomul a' Lauenburgi vidékek felé az ott fekvő Hannoverai seregnek a' fegyverből való kivételére. Biztosok küldettek el Hannovera' részéről nagy siettséggel oda, hogy azon legyenek, hogy vérontás nélkül eshessen meg ez a' Hannoveraikra nézve igen kedvetlen expedíció. Az Albis vizén keresztül menendő Fr. sereg, nem meészfe fog a' Holsteini szélen álló Dánus seregtől lenni.

Maga Fő vezér M o r t i e r is elútazott már a' fő hadiszállással Hannovera várossából Lüneburg felé. Eltávazások előtt 6 gála-hintot és 32 ezek eleibe illő lovakat vállogattak ki és vittek el a' Fr. Generálisok a' Választó Fejedelmi iftálóból és szeker szinből. A' fő vezér egy rendelést is hirdettetett ki ennek alkalmatosságával, melynek ereje szerént az eddig valótól különböző ábrázatba öltöztetődött a' Választó Fejedelemségnek adminisztrá-

ziója. A' Rendelés 10 tikkelyekből áll, és a' következőket foglalja magában:

„Meg-gondólván a' Hannoverai Fr. sereg' vezére, hogy ezen tartomány' adminiftratiójának elintéztetésére igen nagy szükség volna, és hogy azon fejedelem kútfejeknek, a' mellyek ezen tartományban találatnak, a' Fr. sereg' szükségeire kellene fordittatni, 's ezeknek a' Fr. Országló-széktől esmértetni kell, rendeli —

1) A' Kormányozói hatalmal a' Fő vezér ruháztatik fel: a' Rendek és az egyéb Polgári Elöljárók megmaradnak, és olyan alattvalói függésben lesznek, mint eddig.

2) Egy öt személyekből álló Be-töltető Commiffió áll fel. E' tölteti - be a' Fő-vezértől hozzá érkező rendeléseket, a' mellyek a' következő intézetek szerént fognak hozzá küldettetni —

3) Fog lenni a' Kormányozói hivatalnak egy Biztosa, a' ki a' Fő vezérnek minden rendeléseit a' Be-töltető Commiffiónak által adja, és azt az azoknak betöltetésekre meg kívántató minden útastítások felől tudósítja. Minden költségekre ő ad, a' Fő vezér' helybe hagyásával, engedelmet. Ez a' Biztos leszén, Dürbach Károly, a' Rénus mellett fekvő új Fr. tartományoknak volt Közönséges Adminiftrátorjok.

4) Ezen Biztos, számot veszen a' Választó Fejedelemnek, a' Rendeknek, és Komenturáknak minden jövedelmeikről és jószágaikról, mind azokról a' N. Brit. Felső' tulajdonairól, mellyeket ezen tartományban nem úgy bir, mint Választó Fejedelem, egy szóval számot veszen, minden adozásoknak ne-meikről, minden fejedelem kútfejekről, a' mellyek-

nek tsak a' Státus' kintstárjába be kell folyni ,
&c. —

5) Leg szélesebb értelemben való számot tartozik magának adatni ezen Bíztoš továbbá a' régi Kormányozó székek minden költségeiről , 's minden eddig fenn-állott tífztségekről.

6) Foglalatosságairól minden nap számot adni tartozik a' Fő-vezérnek a' Bíztoš, 's minden intézeteket úgy intéz-el , hogy a' fegyveres seregek és a' Kormányozószékek minden nemű könnyebbségére 's hafznára légyen.

7) Azon légyen , hogy a' magános Beszedők-től a' pénz , minden haladék nélkül a' Közönséges Beszedőhöz , vagy oda , a' hova a' Fő-vezér rendelni fogja gyűljön öfzfze.

8) Ö fzedi rendbe azon számadást , a' melyet a' Commissió a' maga foglalatosságairól be adni köteleztetik.

9) Az ő kineveztetése , valamint szintén az egész Commissió tagjaié is , adattalfék hírü a' publikumnak ezen rendelésnek kihirdettetése által , melly is e' végre két nyelven függefztesfék ki az utzákon , 's a' fegyveres seregnél.

10) A' Bíztoš , és a' kineveztetett Commissió haladék nélkül fogjanak hozzá hivataljaik folytatásához.

Költ Hannoverában , Jun. 22-dikén 1803.

„Mortier.

Hannovera , Jul. 2-dikán. Gen. Mortier Jun 29-dikén Lüneburgba érkezett a' Stábjaival. Tífzteletere egy Deputátziót küldött a' Magiftratus. A' Frantziák még nyomulnak az Albis vizének; leg számosabban Marschacht és Arlenburg táján seregelnek; a' hol gondolják , hogy általakar-

nak rontani, miathogy itt gyűjtötték öszsze a' sok hajókat. Túl úgy mutatják magokat a' Hannoverai katonák, mintha nem akarnák meg engedni a' Frantziáknak az általmenést; az Albis mentiben meg fészkeltek magokat, helyen-helyen battériákat hánytak a' parton; munitziójok és ágyujok elég van, tsak eleség' dolgában nem bővölködnek, Minden mozdulásaikat egy Anglus Biztos kormányozza, a' ki Lawenburgban van szálláson. Tsak a' közbenjárás végett hozzájok által küldetett Hannoverai Biztosokba lehet még valami gyenge reménséget helyheztetni, hogy talám rá vehetik a' Hannoverai katonákat fegyvereik letételére: különben minden készületek szerént nagy vérontástól lehet tartani. Más felől az is nyujt még valami kis reménséget, hogy Gen. Lieutenant Bock, Laenburgból Lüneburgba által jöven, hofszas tanácskozást tartott Mortierrel. Gróf Wallmoden, a' Hannoveránus seregeknek eddig volt vezérjek, butsut vett töllök, és még nem tétetett más, helyébe.

*   *

Török Birodalom. — A' Porta zsoldján Egyiptomban katonáskodó Aibaniai Arnauta seregről nevezetes dolgot hirdettünk ki a' közelebb költ M. Kurirban. Most ismét egy más levél érkezett kezünkbe, a' melly, ugyan ezen Arnauta seregnek rebellálásáról ír, de nem Cairóban, hanem Alexandriánál, és a' történetet is egészfzen más módon írja le. Ezt a' levelet is ide teszszük, el várván, míg bizonyosabb hírt vehetünk, hogy hol, vagy talám mind két helyen, és mi módon történt a' dolog. — A' Levél ez:

„Ide Konstantzinápolyba az a' kedvetlen tudósítás érkezett Máj. 26-dikán, hogy Alexandriát

az Arnauta sereg el foglalta. Ez a' sereg leg derekabb része a' Török tábornak: hanem régtől fogva semmi hópénzt nem kaphatván, néhány versben a' Baschához folyamodott érette, E' nem sokat gondolt vélek eleinten; hanem végezetre, midőn látta volna, hogy az Arnautáknak valósággal el ment volna a' kedvek, hogy valami tilalmas eszközköz ne találjanak nyúlni, rendeléft adott a' Tefterdárnak (tárnok-mesternek), a' ki Alexandriától nem meszse lakott, hogy fizesse ki őket. Ez azt felelte, hogy a' kassában nintsen pénz; melyre nézve nem fizethet. Ekkór rá rohantak az Arnauták a' Tefterdárra, és mind magával mind pedig a' hozzá tartozó emberekkel rútol bánván, a' kezit hátra kötötték, 's magokkal egygyütt Alexandriába be akarták mint fogjot vinni; hanem a' Komen-dáns a' kapukat előttök bezáratván, ágyukat szegeztetett ki ellenek. Ezek a' helyett, hogy meg ijedtek volna, még jobban meg mérgelődtek, a' vár falaihoz lajtorjákat támasztottak, 's be hágván, benn igen nagy ijedséget okoztak. A' Bascha olyan szerentsés vólt, hogy követőivel egygyütt egy oldalfélt lévő kapun ki szaladván, útat vesztett és életben maradott: hanem első dühös-ségben másokat sokakat kegyetlenül megöldököltek a' rebellisek, 's a' pénzes kassákat goudviselés alá vették."

* * *

London, Jun. 23 dikén. — (Ezen tikkely alatt azt jegyzik-meg a' Német országi levelek leg előbb is, hogy ők mind azokat az Angliát illető tudósításokat, a' mellyeket Jun. 3-dikától fogva kihírdettek, mind a' Párisi Moniteurből vették a' magok leveleikbe, minthogy hozzájuk Londonból

egyenesen semmi nem érkezett) — Ugy hallatik, hogy az Orosz udvartól a' két hadakozó Hatalmasságoknak javasoltatott feltételek ezek lettek volna: — Maltha és Lampedusa, 10 évtendőkig maradjanak Anglus örizet alatt; Hannoverát egészen hagyja oda a' Fr. sereg; Olasz országban ellenben maradjanak Fr. seregek örizeten; Hollandiában is maradjon-meg egy 8 ezer emberekből álló Fr. sereg addig, míg Maltha szigetén Anglus sereg leszen; továbbá, légyen fegyvernyúgvás, gyűljön egy Congress öltse, 's az Északi Hatalmasságok közbenjárása alatt, Anglia és Fr. ország veffenek véget a' hadakozásnak. — Az újabb környülállások (jelesen az is, hogy a' Fr. seregek Lauenburgba által menni, 's ott a' Hannoverai katonaságot fegyvereiből kivetkeztetni akarják), azt mutatják, hogy vagy nem tétetődtek e' féle feltételek, vagy pedig ha tétetődtek is, azokra a' hadakozó Hatalmasságok nem állottak rá. — Igy inti ezen tárgyra nézve a' Moniteurben egy Anglus író a' maga hazafitársait: — „

„A' nemzeti tüzet meg-gyengítete nállunk az Orosz udvar közbenjárása által újonan munkába vétetett alkudozásoknak híre: hanem mi igen esdekelve kérjük hazánkfiainkat, hogy ezen édes álomban elmerülni ne engedjék magokat. Mi aztigen megeshető dolognak tartjuk, hogy Gr. Markoff Párisban és Gr. Woronzow itt Londonban, tettek e' féle békefféges ajánlásokat: hanem egy józan ember sem hiheti, hogy azoknak békeffég fogna lenni a' következések. Ha észre veszi Bonaparte, hogy a' mi hadi készületeinket ezen ajánlasok meglankasztották: el tölteti vélünk az egész nyáron az időt, mind addig, míg a' ránk való roha-

náshoz egéfszen hozzá készül — 's mi fog a' következése lenni, ha készületlen találtatunk!"

Parlamento mi beszédek. — A' Királytól a' Parlamentomba küldetett utóbbi követség felett való beszédek Jun. 20-dikán kezdődtek el: —

„Egész figyelmeteségeket (így szól a' Hadi Minister) a' Királyi igen kegyelmes követségnek megvizsgálására kívánom vonni, a' mellynek három nevezetes tárgyai vannak, u. m: — 1) hogy egygyesült birodalmunk' védelmezésére a' leg hatóságosabb eszközöket vegyük elő — 2) hogy fegyveres népünknek számát neveljük — 's hogy 3) (szór az eszközök elővételivel mennél jobban siessünk. A' mi az első tárgyat illeti, szükséges, hogy azokat a' rendkívül való környülállásokat, a' melyek között szerentséltenségből a' mai napon vagyunk, a' mellyek a' magok eredeteket rész szerént azon rendkívül való időtől veszik, a' mellyben élünk, rész szerént azon felettébb rend kívül való embernek felettébb rend kívül való magaviselete által okoztattak, jól megfontóljuk. Más időben, és ha tsak olyan háborunak közönséges veszedelmeitől kellene félnünk, mint a' milyeneket ez előtt esmértünk: minden tétovázás nélkül azt mondanám, hogy mostan készen álló, és minden nap kiállható seregeink, a' mi sokkal hatalmasabb tengeri erőnkkel a' dolgot két kézre fogván, megvetve szemlélhetnék az ellenség' készületeit: tsakhogy jól jegyezzük meg, hogy midőn ezt mondjuk, mindenkör tsak közönséges idők béli környülállásokat, rendes hadakozásból származható veszedelmeket, t. i. olyanokat értünk, mint a' milyeneknek az utóbbi 10 éftendők előtt ki tétetve vóltunk, ilyen környül-

állások között mondom, hogy megvetve szemlé-
hetnök az ellenséget. Menthetők volnánk az ő
megvetésért; és előre elmondhatnók bátorsággal :
hogy ha fenyegetőzésének végre hajtását, tsakugyan
megtalálja próbálni, nem soká áldozatjává leszen
annak. Igen is, így bezéllenék én egy oly idő-
ben, midőn mi és a' Frantziák, rendes háborut foly-
tatnánk egymás között: de nem olyanok a' mostani
környülállások, melyre nézve nekünk is másként
kellitik bezéllenünk. Nemi kell titkolnunk a' ve-
lzedelmet, a' melytől fenyegettünk, hanem ké-
lőznünk kell a' szembeszállásra. Az egész lehe-
tőség ennyiben áll, hogy az ellenség, egy, de tsak
bizonyos izámú emberekből álló fegyveres sere-
get, a' N. Britanniai és Irlandiai partokra kiszál-
líthat; én ugy itétek, hogy az ő egész plánuma
a' ránk való rontásban tsak ez. Hanem, még is
szükséges éppen ugy kélfizteni magunkat, mint ha
sokkal nagyobb veszély lebegne fejeink felett. Az
után mind azokat a' segedelem-ajánlásokat, mel-
lyekkel a' Fr. országi külömbkülömb tartomá-
nyok és városok az ő Nagy Konzúljoznak kedves-
kednek, le nevetethjük, hogy, melly vakmerőség
lenne azokkal az eszközzel, egy ilyen próbát
tenni mérészleni. Nem tartóztathatom meg ma-
gamat a' nevetéstől, midőn a' Fr. Generálisokat és
a' Szenátus' katona tagjait azon kegyelemértlátom
az ő Konzúljoéhoz folyamodni, hogy vegye fel
öket is azon hajóra, a' melly a' Fr. országot il-
lető végzésekkel és bolszszuállással hozzánk által
fog evezni. Ha az útát meg gondólnák, a' mely-
lyet tenni fognak, kétség kívül egy sem volna
köztök a' ki ne reszketne, ha meg gondolnák, hogy
a' kanálison való általevezés rájuk nézve éppen

oly rettenetes lehetne, mint a' Styx vize. A' mi a' hajónak égygyik terhe, t. i. a' Fr. Respublikát illető végzéseket, (fényes fátumait) illetik, erről jövődőt mondani nem az én dolgom, ez a' talentom nem emberi; a' végzések a' Mindenhatónak kezében vannak, a' ki a' roszból jót hoz ki. A' Fr. Respublikát illető végzések, mint minden egyéb történeteket illetők, az idő gyomrában vannak el rejtetve. A' r e s u l t a t u m, jó fog lenni, és én kérem az eget, hogy azt hamar hozza el; hogy azon, ma leg szereptsétlenebb nemzetet, tegye boldoggá, 's adjon néki és az egész világnak tsendeséget és békefféget. A' másik terhe a' Bonaparte rettenetes hajójának, leszen a' Fr. Respublika bozfzuállása, vagy hogy értelmesebben szolljunk, az Első Konzul kivánsága, a' ki kétség kívül tsak az ellenünk való bozfzuállásnak kivánsága által lelkesítettik. Kétségen kívül való tzélozása, hogy nemzetünket semmivé tegye, és nem talál elégtételt, ha tsak az Anglus nevezetet meg nem alatonithatja és Britannianak hatalmát semmivé nem teheti. Ez a' fel tett tzélja, minden plánuma ez.

(A' többit a' jövő alkalmatossággal.)

Páris, Jul. 2-dikán. Barbè-Marbois, a' kintstár' Ministere, tegnap útnak indúlt Btűzfzel felé az Első Konzul után. Ugy beszéllenek, hogy a' hadi és tengeri Cancellariáknak bizonyos részek is oda fog utánna menni.

Amiens várossa 4 hatytyut ajándékozott az Első Konzulnak, mellyeknek nyakokban, midőn által adattak, laposs ezüst függök vóitak, a' mellyeknek egygyikén Lodi, másikán Arcole, a'

harmadikán M a r e n g ó, 's a' negyediken Amiens, olvaftattak arany betűkkel.

B o u l o g n e, Jun. 27-dikén. Az ellenségeskedések még csak apróságokban folynak ugyan, hanem a' két nemzetet egymás ellen az e'félék is naponként mérgesebbé teszik inkább, hogy sem egymás eránt engesztelnék őket. Az Anglus hajósok (így fejezi-ki magát a' tudósító) ismét egy újabb remekjét mutatták a' tengeri ragadozásnak. Egy ideig békefélegesen meg szenvedték a' hadhirdetés után is a' Fr. halászokat a' partok-körül. Az Anglusok' politikájában nem egészfzen jövevény, tudta, hogy ez a' kedvezés csak madarász-síp volt, hogy néki bátrítván a' Fr. halászokat annál könnyebben halójokba kerithették őket. Valami 50-nig való halász hajók halásztak a' Boulognei és Calaisi partok körül ezen hónap' 24-dikén. Nem meszfe töllök egy Anglus Fregát evezvén 3 más kisebb hajókkal, oda szollitja az Anglus kapitány az egygyik halászt, és kérdi, hogy, hát van-e jó nyereség? 's minekutánna vásárlott is volna tőlle, be-tsüllettel vizfsza botsátja, ismét bizonyoslá tévén, hogy bátran halászhatnak, mért nem leszensemmi bántódások. Nem soká azután egy posta hajó érkezett az Anglus part felől a' Fregáthoz, melynek Kapitánnya azonnal jelt adatván a' többeknek, a' négy Anglus hajók olyan fordulásokat tettek, hogy a' Fr. halászokat körül vevén, egyfzerre mind el foghassák; 's a' Fregát a' rájok való ágyuzást is el kezdette. A' halászok a' kik vigyázóbbak voltak, rész szerént a' Boulognei és Calaisi kikötő-helybe szaladtak-be, rész szerént ide 's tova az erőffégek alá vonták el magokat: hanem valami tizennégyen tsakugyan az ellenség ragadományá-

vá lettek mindenestől fogva. A' kár, mellyet vallottak, valami 70—80 ezer Livrákra tétetik, hanem 127 emberek estek fogságra, kiknek sorsok annyival keservesebb, hogy többire feleséges és gyermekes emberek voltak.

* * *

Végezete azon 25 pontokból álló jegyzések' berekesztésének, a' mellyeket a' Fr. Országglószék az Anglus Király' Hadi Proklamatiójára a' *Moniteur* ben kiadott, 's a' melly a' közelébb köit M. Kurirban félbe maradt: — „

„Az Anglus Ministereknek magokviseletekből, parlamentomi beszédeikből, és minden diplomati-
kai (a' külső dolgokat illető) levelezéseikből, nyil-
vánságosan ki tettik, hogy ez a' kettős tzeozás-
sok volt légyen, t. i: hogy az alkudozásoknak
erőszak légyen a' kimenetelek; és hogy még is ne
ők láttassanak lenni azok, a' kik azt előre ki
plánizálták. A' plánunjokat nem egyszeriben akar-
ták ki nyilatkoztatni. A' Királynak a' Parlamen-
tomban mingyár a' megbékéllés után tartott beszé-
déből a' tettett ki, hogy nintsen bizodalma a' bé-
kességnek állandóságához. Hasonlót nyilatkoztat-
tak ki a' Ministereknek minden beszédjeik. Az a'
parantsolat, melly az eránt küldetett a' Jóremén-
ség' hegyéhez, hogy az ott lévő Anglus sereg ezen
koloniát ne hagyja oda, már meg határozottabb
módon mutatta, hogy Angliának kedve volna a'
békességnek félbeszakasztásához. Végezetre, Egyip-
tom' odahagyásának halogatása, és Malthának
megtartása, vég képpen és meghatározott módon
való békesség törés. Hova tzeozott Anglia az
Egyiptomban való tartózkodással? Alexandria egy
olyan hely, a' milyen nints több Tunistól fogva

Konstantzinápolyig. Az Anglusok az ott lévő kanálifit elfszakasztották; a' Mareotis nevű tót kiszélesítették: és Alexandriából egy megvehetetlen várat tsináltak. Alexandria az, a' honnét a' nyughatatlan Beyk' revoluzióját fenn tartani, őket védelmezni, egygyiket a' másik ellen felingerelni, és egész Egyiptomban a' zürzavart és fejetlenséget élelteni lehet. Alexandriából egy második Bombayt lehetne tsinálni, a' hol a' Beyk éppen ugy fognának rezketni az Anglusok hatalma előtt, mint megannyi egymás között meghasonlott Nababok. Oberster Sebastiani vólt az, a' ki Európának szemét ezen dolog eránt leg először felnyitotta. Innét veszi az eredetit az ő útazása miatt való nagy méreg, panasz, és motskolódás. Nem roszfz plánum lett volna ez az Alexandria megtartása. A' Beyk között való revoluziónak felgerjesztésére, Alexandriában 4 ezer emberekből álló örző seregnél, és 2 vagy 3 milliónyi költségnél több nem kivántatott volna. Igaz a', hogy mind ezek mellett megkivántatott vólna még ez az egy, hogy hunnyuk bé szemeinket, és ne lássuk, a' mik Egyiptomban történnek: és éppen ez a' környülállás az, a' mellyre nézve Angliának nem vólt elég előre való látása. Azonközben, ha szintén Alexandria nézve el vétette is a' tzélt Anglia: még azért nem vesztette el minden reménségit, Maltha szigetének megtartása által tsak nem azon módon elérheti tzélját, mint ha Alexandriát meg tarthatta volna. Innét eredett a' sok villongás ezen sziget felett; ez az oka, hogy Anglia ennek megtartásán egész erővel törekedik. Valósággal, hogy lehetne fel tenni azt, hogy Anglia, minden tengereken leg hatalmasabb, Európában hatalmas, Ameriká-

ban uralkodó, Napkeleti Indiában vetélkedő társ nélkül való bírtokos, kereskedésére és kolóniáira nézve a' világnak még azon részeiben is igengazdag, a' hova a' világ több része béliek még nem is gondolkoznak, egy fzarándok közfíkláért haddal fenyegetődzne, 's hadat izenne, ha titkon oda nem tzelozott volna, hogy ezen közfíklat további próbáinak tanyájává, 's a' Törökök' félelmévé tegye, és mint eszközzel éljen véle Indiai törvéntelen uradalmának azon uradalommal való özfzetsatolásában, a' mellynek fundamentomát a' Török birodalom omladékain akarja megvetni. Ez az, a' mi felől Anglia a' hadhirdetésben semmit nem szoll: de a' mi felől, maga a' dolog beszéll. Oberller Sebastiani, ki - menekedvén az ötletútozásában fenyegető vezzedelmekből, a' mit látott elő beszéllette. Az Anglusok oltsárolták az ő tudósítását, de nem tzáfolták meg. Az ő felfedezettett plánumjok azonközben, még ma is fenn áll, és Europa tsendességit fenyegeti. Első tanyájokat ugyan el hagyták: hanem, ugyan azon tzelra, más tanyázó helyet választottak. Egyiptomot oda hagyták, de ott hagyták egyfzersmind azon meghasonlás' kovászát is, a' mellyre oly nagy szükségek van. Egy Beyt által vittek magokkal Maltha szigetére, hogy általa az Egyiptommal való egygyetértéft fenntarthassák, 's a' Porta ellen való engedetlenség, romlottóság, és fejetlenség' kovászát szünet nélkül élelzfthessék. De rekefzlük-be már ezen hofzfzas előadást egy fontos jegyzéssel. Nagy vizsgáltságára szolgálhat Európának az, hogy a' nemzetek boldogságát illető minden környülállásoknak esmérésekre törekedő közgondolkodás

előtt, a' történetek kútfejeikhez való juthatásra, a' kormány mellett ülő emberek' indulataiknak, talentumaiknak, és tulajdonságaiknak, 's az emberi-séget fenyegethető 's pusztítható veszedelmeknek által láthatásokra, égő szövetnekek világolnak. — Azonközben még ezen jónak is, mellyet a' pallérozottság' előmenetelének köszönhetünk, semmi nyomos és hasznos következése nem fog lenni, ha a' világ, mind ezek között a' botránkozató dolgok között is, siket, és érzéketlen marad: ha ítéletének kijelentése által meg nem rettentí az olyan embereket, a' kik méltatlanok vagy nem alkalmasok lévén a' kormány mellé, a' kik magoss póltzaikon való megmaradhatások végett Fejedelmek' szemei előtt az igaffágot gyakran behálozzák, a' nép szenvedéseit tréfa gyanánt veszik, 's a' nevededésnek bizontalan reménsége alatt, a' világ' negy részzeit, böltseffég és érzékenység nélkül, vérbe feresztetni kélszek. A' jövendő világ kétség nélkül ilzonyodni fog az ilyen embereknek emlékezeteiktől, a' kik a' kormánt rontás nélkül igazgatni nem akarják, vagy nem tudják, 's a' kik alatt az erőszak és igaffágtalanság, minden napi dolgok. De tudják meg azt az égygyütt-élők, hogy az ő századjok tulajdonságára is motsok háramlik abból, ha öök, az által -nem- látás, vagy bártortalanság miatt, gondolataikat nyilvánóságosan ki nem jelentették, ha az emberi nemzet ellenségének tudtokra nem adták, hogy nintsen olyan fényes rang, a' mellyet gyalázat ne érheszen, hogy a' be-tsülletről való elfeiejtkezés a' leg nagyobb hatalom' kezéből is kivettetheti a' fegyvert, és hogy egy pallerozott Státusban, a' milyenek a' 19-dik

század béli nemzetek, a' népeknek gondolkodások, ha akkór nyilatkoztatja ki magát, mikor ideje van, maga elégséges a' közönséges inség' árjának meggátlására, és az olyan vétek' jövendőben való előfordulásának megelőzésére, a' milyent a' N. Brit. Országglószék ejtett, midőn tíz hónapig tartó békeesség után, azt a' Kötést meg-rontotta, a' mellyet egész Europa kívánt, 's a' mellyet 10 ezrtendeig tartott inségei után, az Angliai Ministereknek minden emberiségből kivetkezett nagy ravágyasoktól oly nagy bajjal nyerhetett vala meg."

* * *

Igen finum Spanyol fajzásu kosoknak és anyajuhoknak eladódásokat illető (harmadszori)

Tudósítás.

Magyarországban N. Nyitra vármegyében a' Morva országi határszél mellett lévő Holiczi, Cs. K. Familiai jofszágban, leg finumabb fajzásu Spanyol kosok és anyajuhak fognak a' jövő Augusztus 22-dikén, közönséges kótyavetye által kész pénzért eladattatni. Minthogy néhány száz minden nemű, az az, mag- és ifjabb kosok, vénebb, közép idejű, és ezrtendős anyajuhak, 's mind két nemű bárányok fognak ennek alkalmatosságával áruba botsáttatni: annyival nagyobb örömmel való szolgálatjokra lehet tehát felesebb számú vásárlóknak is, ezen nemes és megfinumittatott gyapjas állat' elkótyavetyéltetése, hogy ez, nem tsak önnön juhnyájaik' szaporítására, hanem a' finumságnak leg nagyobb gráditsára való vihetésére is, mindenkinek módot szolgáltat. Béts, Juu. 20-ikán, 1803.

P. P.